

ARTICLES CENTRALS

Sempre desobedients

Staša Zajović

Activista, cofundadora i coordinadora de Dones de Negre de Belgrad

El 9 d'octubre de l'any 1991, les Dones de Negre vàrem sortir per primera vegada als carrers de Belgrad. Aleshores vam començar la nostra resistència no violenta a la guerra i a la política del règim de Sèrbia. Encara avui seguim als carrers. Fins ara, hem organitzat al voltant de 2.000 accions de carrer amb uns objectius comuns: el rebuig de totes les formes de guerra i de violència –en particular aquelles que protagonitza l'Estat o la comunitat on vivim–; la creació de llaços de solidaritat, aliances i coalicions amb les dones per damunt de totes les fronteres i divisions estatals, nacionals i d'altra mena; una política de pau de les dones a escala global basada en la denúncia del militarisme local, regional, global i en el vincle indissoluble que hi ha entre feminisme i antimilitarisme.

Durant els primers deu anys de la nostra existència vàrem viure a un país on es cometien crims organitzats per l'Estat: les campanyes de guerra d'agressió del règim, principal responsable de la desintegració de l'antiga Iugoslàvia. Per desgràcia, la caiguda del règim de Slobodan Milosevic, a l'octubre del 2000, no va dur els canvis esperats. En els darrers anys a Sèrbia hem estat vivint la cursa vers la “integració europea” sense afrontar el passat criminal, la responsabilitat per la guerra i pels crims de guerra; amb una privatització criminal, un augment de la pobresa i de totes les formes de discriminació. A les eleccions celebrades el maig de 2012 i el març de 2014, els perpetradors i els creadors i/o còmplices de les polítiques de la dècada del 1990 han retornat a l'escena política de Sèrbia.

No en el nostre nom!

La Xarxa de Dones de Negre de Belgrad és una xarxa feminista, antimilitarista, antinacionalista, antifeixista, d'orientació altermundista integrada per dones –i també per homes- de diferents grups generacionals i ètnics, amb nivells d'educació, estatus social, estils de vida i preferències sexuals diverses. Des d'aquesta òptica apliquem els principis d'una política de pau i solidaritat i defensem tes consignes clares:

1. *No en el nostre nom!*: Fa referència a la resistència noviolenta pública, clara i forta davant el règim que exerceix l'agressió i comença guerres en el nostre nom i davant els qui després de les guerres, han negat, minimitzat, relativitzat o glorificat els crims comesos en nom nostre.
2. *No ens deixem enganyar pels nostres*: L'ètica feminista de la responsabilitat ens empeny a oposar-nos als nacionalistes, els militaristes i a totes les forces patriarcal, en primer lloc al país on vivim i després a tots els altres.
3. *Sempre desobedients*. Som desobedients a la guerra i a totes les imposicions del patriarcat perquè som ciutadanes responsables, dones autònomes i éssers que exercim el pensament lliure.

Els desafiaments a la nostra política feminista i antimilitarista

L'internacionalisme feminista i antimilitarista ens ha ajudat a sobreviure als moments més difícils, però aquesta política presenta desafiaments importants que hem d'afrontar. En primer lloc, la proliferació del sector de les ONG crea divisions al si del moviment feminista i mena a la despolitització de totes les qüestions al prescindir de l'anàlisi del context polític i social. En segon lloc, les polítiques d'integració de la perspectiva de gènere (*mainstreaming*) o l'anomenat "feminisme d'Estat" provoquen un conflicte entre les activistes feministes i les dones representades a les institucions. En tercer lloc, la política d'ajut internacional tot sovint està condicionada per la cooperació amb l'Estat, cosa que commina a la solidaritat i exacerba les rivalitats entre les ONG.

En aquest context, des de la xarxa de Dones de Negre treballem per oferir solucions i alternatives a diferents àmbits. Des de fomentar les activitats de base per mitjà de l'activisme feminista, crear espais per la reflexió feminista, inquietar de manera constant l'Estat per mitjà del desafiament a les seves demandes, crear coalicions

basades en la solidaritat a escala regional, europea i internacional, fins rendir comptes a les dones amb les que treballem i desenvolupar una ètica feminista de la responsabilitat, la cura i la solidaritat.

“ Som desobedients a la guerra i a totes les imposicions del patriarcat perquè som ciutadanes responsables i autònomes ”

Justícia i seguretat

El nostre objectiu d'enfortir el moviment feminista es veurà parcialment vertebrat amb la creació, prevista pel mes de maig de 2015, del Tribunal de Dones per a l'ex-Iugoslàvia. Aquest tribunal abordarà les formes silenciades, oblidades o no reconegudes de violència contra les dones: la violència per motius ètnics, la violència militar, la violació com crim de guerra, els crims econòmic-socials, etc. Serà, per tant, un espai per donar veu a les dones que han sofert les injustícies tant en temps de guerra com en temps de pau. El Tribunal té doncs com objectiu la creació de formes alternatives de justícia i la pressió sobre el sistema jurídic institucional a escala nacional i internacional.

En aquesta iniciativa estem treballant també les dones de Negre, al costat de milers de dones de més de cent ciutats. Sens dubte, es tracta d'un procés complex que enfronta nombrosos desafiaments atès que el tribunal abasta set estats de l'ex-Iugoslàvia.

“ El Tribunal de Dones per a l'ex-Iugoslàvia abordarà les formes silenciades, oblidades o no reconegudes de violència contra les dones ”

Enfrontar el passat i sancionar els crims de guerra, alliberar-nos de la por a ser diferents i a definir la nostra identitat, aplicar de forma estricta la Llei sobre Justícia

Transicional, incloure les dones a les negociacions de pau entre Kosovo i Sèrbia donant compliment a la resolució 1325 de Nacions Unides ... són alguns del nostres reptes avui, sempre des d'un enfocament feminista i antimilitarista que qüestiona el concepte de seguretat tradicional militaritzat.

Tal com es recull a la Carta de les Dones de Negre sobre Seguretat, el concepte feminista de la seguretat és:

- La solidaritat de les dones, el suport mutu, el treball conjunt de les dones contra el militarisme, al marge de l'Estat i per sobre de les fronteres nacionals, amb l'objectiu de crear un món lliure de violència militar i de totes les altres formes de violència.
- L'absència de violència contra les dones. La pau com absència de por, pobresa i de totes les formes de discriminació i injustícia.
- L'alliberament de la por a ser diferent i a definir la pròpia identitat, per tal de trencar els consensos ètnics, estatals i culturals imposats.
- L'aplicació estricta de la Llei sobre Justícia Transicional; és a dir, afrontar al passat i sancionar els crims de guerra.
- Tot per la pau, la salut i el coneixement, res per l'armament. Quan més gran sigui el pressupost militar i la despesa militar, menor serà el nivell de Seguretat.
- La inclusió de les dones a les negociacions de pau assegurant la seva influència a tots els segments d'aplicació de la resolució 1325.
- El dret de les dones a l'autodeterminació, és a dir, la resistència al control social sobre les dones. Això vol dir gaudir de drets reproductius i sexuals. Nosaltres diem: el meu cos és la meva pàtria i el meu dret és escollir qui m'ha de protegir.

Fotografia : Simran Sachdev / CC BY / Desaturada. - Dones de Negre portant una pancarta solidària a la commemoració del genocidi de Srebrenica -

© Generalitat de Catalunya